

NURMIJÄRVEN VESI-LIIKELAITOS
TILINPÄÄTÖS 2022

Nurmijärvi

Nurmijärven Vesi- liikelaitos

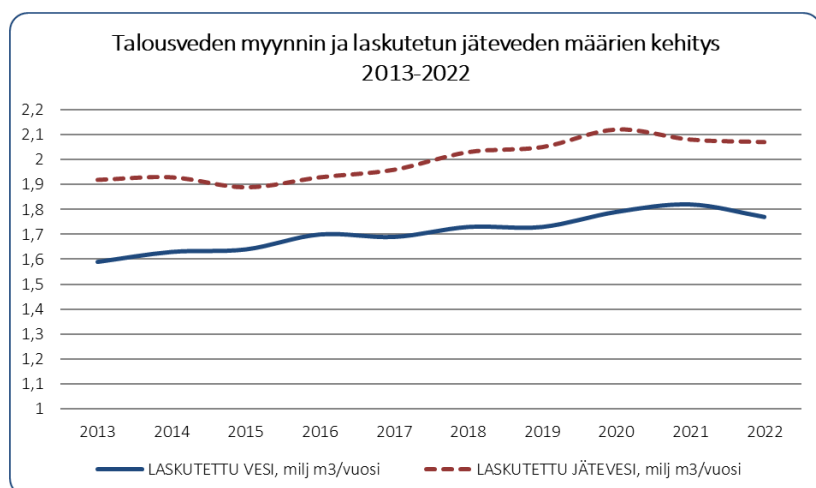
Toimintakertomus vuodelta 2022

Tuloslaskelma	Alkuperäinen TA 2022	Siitä muutos	TA+ muut. 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %	TP 2021
LI I KEVAI HTO	10 160 000	550 000	10 710 000	10 739 281	29 281	0 %	10 298 023
Liiketoiminnan muut tuotot	280 000	120 000	400 000	483 481	83 481	21 %	352 106
Materiaalit ja palvelut							
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 335 000		-1 335 000	-1 535 029	-200 029	15 %	-1 210 214
Palvelujen ostot	-2 085 128		-2 085 128	-2 003 789	81 339	-4 %	-1 971 184
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-3 420 128	0	-3 420 128	-3 538 817	-118 689	3 %	-3 181 397
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-1 171 900		-1 171 900	-1 175 737	-3 837	0 %	-1 078 126
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-235 400		-235 400	-238 491	-3 091	1 %	-218 752
Muut henkilösivukulut	-43 060		-43 060	-48 599	-5 539	13 %	-41 825
Henkilöstökulut yhteensä	-1 450 360	0	-1 450 360	-1 462 827	-12 467	1 %	-1 338 703
Poistot ja arvonalennukset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 100 000		-3 100 000	-2 713 681	386 319	-12 %	-2 730 074
Liiketoiminnan muut kulut	-170 000	-50 000	-220 000	-249 669	-29 669	13 %	-271 812
LI I KEYLI JÄÄMÄ (-ALI JÄÄMÄ)	2 299 512	620 000	2 919 512	3 257 767	338 255	12 %	3 128 142
Rahoitustuotot- ja kulut							
Korkotuotot				202	202		582
Muut rahoitustuotot				1 965	1 965		4 010
Kunnalle maksetut korkokulut				-115 981	-115 981		-137 219
Muille maksetut korkokulut	-90 000		-90 000	-40 771	49 229	-55 %	-2 675
Korvaus peruspääomasta	-162 000		-162 000	-162 000	0	0 %	-162 000
Muut rahoituskulut				0	0		
Rahoitustuotot- ja kulut yhteensä	-252 000	0	-252 000	-316 585	-64 585	26 %	-297 302
TILI KAUDEN YLI -/ALI JÄÄMÄ	2 047 512	620 000	2 667 512	2 941 182	273 670	10 %	2 830 840

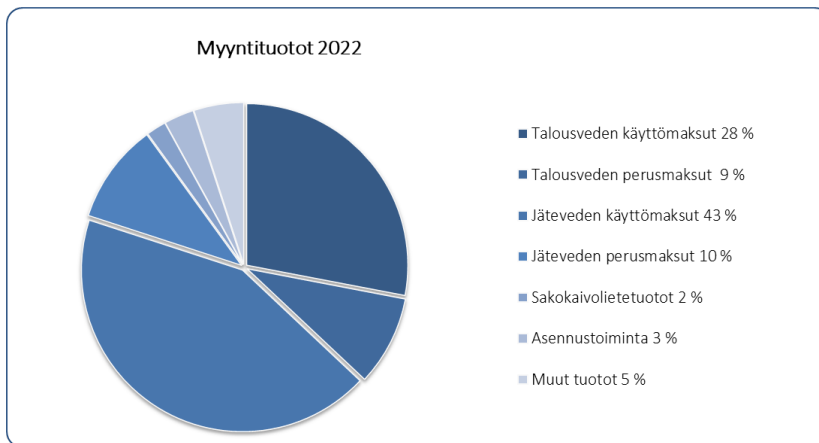
Olellaiset tapahtumat tilikaudella

Talous ja hallinto

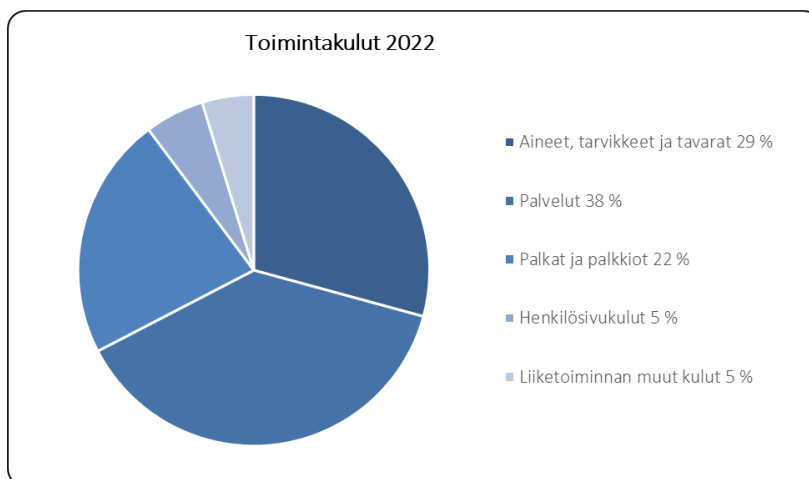
Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen liiketoiminnan tuotot olivat 11,22 milj. €, joka oli 1,0 % eli noin 113 000 € muutettua talousarviota parempi. Tuottojen kasvu johtui pääosin teollisuusjätevesisopimusasiakkaan maksujen kasvusta.

Talousvettä myytiin 1,77 milj.m³ eli 2,8 % vähemmän kuin vuonna 2021. Talousveden käyttömaksutulot olivat 3,18 milj. € ja perusmaksut 1,00 milj. €. Jätevettä laskutettiin 2,07 milj.m³, mikä oli 0,6 % vähemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Jäteveden käyttömaksujen tulot olivat 4,82 milj. € ja perusmaksujen 1,14 milj. €.

Toimintakulut olivat noin 5,25 milj. €. Kuluja syntyi noin 161 000 € eli 3,2 % enemmän kuin muutetussa talousarviossa. Materiaaleihin kului noin 15,0 % ja henkilöstökuluihin noin 0,9 % muutettua talousarviota enemmän. Kustannusten nousua oli erityisesti kemikaalien ja sähkön osalta. Palveluihin kului noin 3,9 % muutettua talousarviota vähemmän.

Nurmijärven Vesi -liikelaitos tuloutti kunnalle 6 % peruspääomasta eli 162 000 €.

Liikeylijäämä noin 3,26 milj. € oli 338 000 € eroa muutettua talousarvioita parempi. Tilikauden ylijäämä noin 2,94 milj. € puolestaan oli noin 274 000 € muutetussa talousarviossa esitettyä parempi. Tämä johtui ennakoitua suuremmista tulosta sekä arvioitua alhaisemmista poistoista. Taseen loppusumma kasvoi 55,2 milj. eurosta 63,9 milj. euroon. Omavaraisuusasteessa 45,3 % oli pientä laskua edellisestä vuodesta.

Liittymismaksuja kertyi noin 2,10 milj. €, joka oli noin 796 000 € eli 61 % talousarviossa esitettyä enemmän.

Koronapandemian aiheuttamat poikkeusolot jatkuivat vuoden 2022 alkupuoliskolla ja vaikuttivat edelleen Nurmijärven Veden toimintaa. Henkilöstöressurssien turvaamiseksi jouduttiin jatkamaan monia toimintaohjeita ja -sääntöjä liittyen mm. lähikontaktien välttämiseen ja suojautumiseen. Touko-kesäkuun aikana luovuttiin toimihenkilöiden vahvasta etätyösuosituksesta ja palattiin toimistolle. Saman aikaisesti lievennettiin myös muita koronaan liittyviä toimintaohjeita.

Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen yhtiöittämistä selvitettiin Nurmijärven kunnan konserniselvityksessä, jossa tarkasteltiin Nurmijärven Sähkö Oy:n ja Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen konserni- ja omistusrakenteiden kehittämistä. Selvitys aloitettiin vuonna 2021 ja sitä jatkettiin lisäselvityksillä vuoden 2022 puolella. Kunnanvaltuusto käsitteli asiaa kokouksissaan helmikuussa ja kesäkuussa 2022. Helmikuussa kunnanvaltuusto päätti käynnistää valmistelut Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen yhtiöittämisessä. Lisäksi valtuusto päätti, että kunnanvaltuusto tekee yhtiöittämistä koskevat päätökset erikseen.

tämän tarkemman valmistelun jälkeen. Kesäkuussa kunnan valtuusto päätti, että Nurmijärven Vesi -liikelaitos jatkaa toimintaansa nykymuotoisena eikä sitä yhtiötetä.

Helmikuussa 2022 alkanut Ukrainan sota on vaikuttanut myös Nurmijärven Veden toimintaan. Nurmijärven Vedessä on tehostettu fyysistä ja kyberturvallisuutta sekä varautumistoimintaa. Sähköpulaan varautumista on tehty yhteistyössä Nurmijärven Sähkön kanssa. Nurmijärven Veden varautumissuunnitelma päivitettiin loppuvuodesta 2022 ja hyväksyttiin Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen johtokunnan kokouksessa tammikuussa 2023. Kustannusten nousu näkyy vuoden 2022 osalta materiaalikulujen kasvuna ja investointihankkeiden hintojen nousuna.

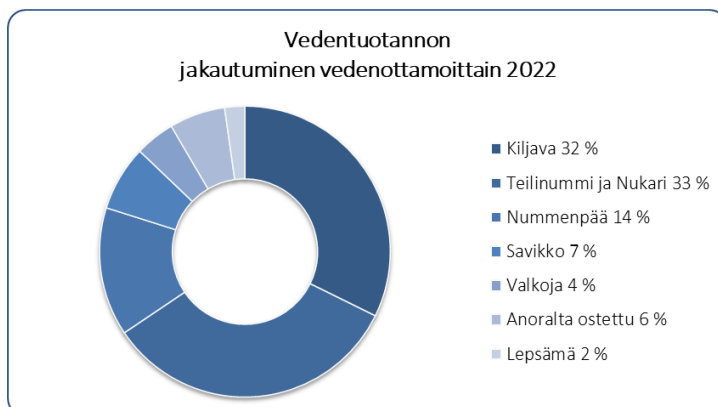
Teollisuusjätevesien johtamiseen ja käsittelyyn liittyviä sopimusneuvotteluja jatkettiin Anora Oyj:n kanssa vuonna 2021. Nykyinen teollisuusjätevesisopimus on irtisanottu ja se on voimassa vielä irtisanomisajan 30.6.2024 asti. Uuden teollisuusjätevesisopimuksen neuvottelut ovat edenneet ja uusi sopimus pyritään saamaan valmiiksi mahdollisimman pian. Uusi sopimus tulee voimaan 1.7.2024 alkaen.

Talusveden tuotanto

Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen toimittama talusvesi on Nurmijärven kunnan alueella sijaitsevilta vedenottamoilta pumpattua pohjavettä. Nurmijärven Vedellä on yhteensä 10 vedenottamoita, joista tuotantokäytössä vuonna 2022 oli seitsemän vedenottamoita: Kiljava, Nummenpää, Nukari, Savikko, Teilinummi, Lepsämä ja Valkoja. Kaninlähteen, Pellonperän ja Rökän vedenottamot ovat varavedenottamoita. Vuoden 2022 alussa pohjavesialueiden pohjavedenpinnat olivat sateisen talvikauden ansiosta huomattavasti keskimääräisen tason yläpuolelle kaikilla pohjavesialueilla. Vastaavasti kuiva kesäkuusi alensi pohjavesien pintoja nopeasti mutta vuoden 2022 päättyessä pohjavedenpinnat olivat vain hieman keskimääräistä korkeammalla tasolla. Pohjavesien kannalta vuosi oli hyvin edellisen kaltainen, eli kuivaa kesää seurasi märkä talvikuusi.

Kaikilla vedenottamoilla pumpataan pohjavettä siiväputkikaivoista ja vesi desinfioidaan UV –valolla mikrobiologisen laadun varmistamiseksi ennen verkostoon pumppausta. Teilinummen päävedenottamolla, jossa käsitellään myös Nukarin kaivosta pumpattu raakavesi, on käytössä ilmastustornit hiilidioksidin poistoa ja veden alkalointia varten. Kiljavan päävedenottamolla käytössä on ilmastustornit hiilidioksidin poistoa varten ja lisäksi kalkkikivialkalointi veden riittävän korkean pH:n ylläpitämiseksi.

Vedenottamoilla tuotettiin yhteensä noin 2,48 milj. m³ talusvettä verkostoon. Vedenotto jakautui edellisvuotta vastaavasti vedenottamoiden kesken. Lisäksi Nurmijärven Vesi osti talusvettä Anora Oyj:lta varavesiyhteyden kautta. Veden tuotanto kasvoi vuodesta 2021, mutta laskutetussa vesimäärässä oli laskua. Keskimääräinen talusvesituotanto kaikilta ottamoilta yhteensä oli noin 6.800 m³ / vrk. Vedentuotannon ja vedenjakelun yhteinen energiankulutus oli yhteensä noin 1,5 GWh eli noin 0,60 kWh / m³. Tuotetun talusveden määrä jakautui vedenottamoiden kesken alla olevan kaavion mukaisesti.

Talovesden laadunvalvonta perustuu 2021 uusittuun ja Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan marraskuussa 2021 hyväksymään valvontatutkimusohjelmaan. Teilinummen tekopohjaveden tuotantoon perustuva tarkkailuohjelma laadittiin vuonna 2022, ja Uudenmaan ELY-keskus hyväksyi ohjelman saman vuoden aikana.

Talovesden akkreditoituna ja sertifioituna tutkimuslaboratoriona toimii Metropolilab Oy. Vesinäytteitä otettiin pohjavedestä, vedenottamoiden raakavedestä ja tuotetusta talovesdestä sekä jakeluverkostosta yli sadasta eri pisteestä. Vesi-johtoveden laatuun tai paineeseen liittyviä asiakasvalituksia kirjattiin vuoden aikana yhteensä 15 kappaletta. Nurmijärven Veden talovesden laatua vedenjakelualueittain on esitetty alla olevassa taulukossa.

Vedenjakelualue	pH	Kovuus, dH	Luokitus	Kalsium, mg/l	Magnesium, mg/l
Klaukkala	8,1	4	Pehmeää	19	6
Kirkonkylä	7,7	5,8	Keskikovaa	28	9
Rajamäki ja Röykkä	8,2	2,2	Erittäin pehmeää	12	2
Nukari	7,7	3	Pehmeää	13	5
Raja-arvo	6,5-9,5	Ei raja-arvoa		Ei raja-arvoa	

Keski-Uudenmaan Ympäristökeskuksen terveystarkastus teki terveydensuojelulain mukaiset vuosittaiset tarkastukset vesilaitoksen hallinnolliseen toimintaan, kaikille vedenottamoille ja vesitorneille 2022. Tarkastuksilla ei havaittu merkittäviä toiminnallisia puutteita. Tarkastukset tehtiin osana Nurmijärven Veden talovesden tuotannon ja -jakelun riskienhallintajärjestelmän WSP:n seuranta. Talvesvesi täytti kaikilla vedenottamoilla ja kulutusalueilla sosiaali- ja terveysministeriön talovesvesiasetuksen mukaiset laatuvaatimukset ja -suositukset.

Kesällä 2022 saatiin Etelä-Suomen aluehallintovirastolta uusi 10-vuotinen vesilupa johtaa Vihtilammin vettä Sääksiin lisävedeksi. Lisäveden johtamisella turvataan Kiljavan pohjavesialueen vedenottoa eli mm. ylläpidetään riittävän korkeaa vedenpintaa Sääksissä. Vedenjohtamisen vaikutuksia alueella tarkkaillaan Vantaanjoen ja Helsingin seudun Vesiensuojeluyhdistys ry:n toimesta. Luvasta on valitettu syksyllä 2022 Vaasan Hallinto-oikeuteen.

Teilinummen tekopohjavesilaitoksen vesilupa on lainvoimainen. Päätöksestä ei tehty valituksia. Tekopohjavesilaitoksen toteutus suunnitelmat valmistuivat maaliskuussa 2022. Laitoksen rakentaminen on aloitettu syyskuussa 2022 ja sen käyttöön otetaan arviolta keuhällä 2024. Teilinummen tekopohjavesilaitoksella turvataan riittävä laadukkaan talovesden saanti Nurmijärven tarpeisiin pitkälle tulevaisuuteen.

Lepsämän vedenottamo saneerattiin vuonna 2021 ja sen koekäyttö jatkui vuonna 2022. Koekäyttö eteni oletettua hitaammin mm. pohjavesiolosuhteitten takia. Vedenottamo otettiin takaisin tuotantokäyttöön keuhällä 2022.

Jäteveden puhdistus

Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen toiminta-alueella on kaksi jätevedenpuhdistamo: Klaukkalan kalliopuhdistamo ja Kirkonkylän puhdistamo. Puhdistamoiden velvoitetarkkailusta ja lähialueen vesistö tarkkailuista vastaa Vantaanjoen ja Helsingin seudun Vesiensuojeluyhdistys ry. Puhdistamoilla on voimassa olevat ympäristöluvat, joiden valvovana viranomaisena on Uudenmaan ELY-keskus.

Klaukkalan jätevedenpuhdistamo

Klaukkalan kalliopuhdistamo käsittelee Klaukkalan, Röykan ja Rajamäen yhdyskuntajätevedet sekä Rajamäen teollisuusalueen jätevedet.

Klaukkalan jätevedenpuhdistamon käsittelemä jätevesimäärä vuonna 2022 oli 2,27 milj. m³. Virtaama laski edellisestä vuodesta hieman. Puhdistamon kaikki kuormitusparametrit pysyivät hyvin lähellä edellisen vuoden tasoa. Klaukkalan puhdistamon viemäröintialueella ei tapahtunut jäteveden ylivuotoja eikä puhdistamolta jätevesiohituksia.

Puhdistamolle tuleva kuormitus on ollut lähivuosina voimakkaasti kasvavaa erityisesti kiintoaineen, fosforin ja typen osalta mm. Klaukkalan taajaman voimakkaan kasvun vuoksi. Puhdistamon kapasiteetti ylittyy lähitulevaisuudessa, jolloin puhdistamon laajennus ja prosessien tehostaminen tulevat ajankohtaisiksi. Klaukkalan puhdistamo on täyttänyt puhdistusvaatimukset selvästi vuoden 2022 kaikilla vuosineljänneksillä kaikkien kuormitusparametrien osalta.

Klaukkalan puhdistamo	BOD7atu		CODCr		kok.P		kok.N		NH4-N		SS	
	mg/l	%	mg/l	%	mg/l	%	mg/l	%	mg/l	%	mg/l	%
Vuosi 2022	4,2	99	27	96	0,21	98	9,8	86	0,50	99	5,8	99
Luparaja	10	95	125	75	0,3	95	15	70	4		35	90

Klaukkalan puhdistamolle tuotiin sako- ja umpikaivolietettä noin 18.000 m³.

Klaukkalan puhdistamolla syntyi lietettä noin 2070 märkä-tn ja liete toimitettiin Envor Oy:n biokaasulaitokselle Forssaan jatkokäsittelyä varten. Puhdistamoliete täytti lannoitevalmistelainsäädännössä asetetut raskasmetallien ja muiden haitallisten aineiden pitoisuusvaatimukset. Mädättämössä syntyvää biokaasua energiasisällöltään noin 1,4 GWh myytiin lämmöntuotantoon Nurmijärven Sähkö Oy:n biovoimalaitokselle. Kevätkaudella biokaasua jouduttiin soihutupoltamaan noin 3 kuukautta, kun kaasuputki vaurioitui ja uusittiin kokonaan jätevedenpuhdistamon piha-alueiden saneeraustöiden yhteydessä. Klaukkalan puhdistamon sähköenergiankulutus oli 1,80 GWh vuodessa, joka vastasi 0,80 kWh kulutusta puhdistettua jätevesikuutiota kohden.

Kirkonkylän jätevedenpuhdistamo

Kirkonkylän jätevedenpuhdistamo käsittelee Kirkonkylän, Karhunkorven ja Nukarin alueen yhdyskunnan ja teollisuuden jätevedet.

Kirkonkylän jätevedenpuhdistamon käsittelemä jätevesimäärä vuonna 2022 oli 0,57 milj. m³. Virtaama laski edellisestä vuodesta vähäsateisemman vuoden takia. Kuormitukset pysyivät keskimäärin edellisen vuoden tasolla. Ohitusten määrä oli vajaa prosentti vuosivirtaamasta, noin 45.000 m³. Ohitettu jätevesi oli vuoden ensimmäisen puoliskon huippuvirtaamien aikaan puhdistamolta tehty ohitusta ja se esikäsiteltiin mekaanisesti ja kemiallisesti. Kirkonkylän puhdistamo, joka on rakennettu vuonna 1977, on toiminut vuonna 2022 asti tekniseen käyttöikänsä nähden kohtuullisesti. Vuoden 2022 aikana oli puhdistamolla kuitenkin useita peräkkäisiä teknisiä haasteita niin tulovirtaamissa, puhdistamon päälaitteissa kuin yksikköprosesseissa. Puhdistamo voi toimia tasaisissa olosuhteissa melko hyvin, mutta melko pienetkin poikkeustilanteet tuovat vanhalle puhdistustekniikalle nopeasti hyvin haastavia tilanteita.

Puhdistamo ei alkuvuonna saavuttanut kaikkia puhdistustuloksia alkuvuoden suurten hulevesivirtaamien takia. Kesäkaudella vastaavasti lietteenkuivauksen laitemuutos heikensi lietteenpoiston tehokkuutta ja lisäksi kesäkaudella biologisen puhdistusprosessin ilmastusjärjestelmää korjattiin useiden vikatilanteiden takia. Näitten syitten takia koko vuoden puhdistustulos ravinteiden ja kiintoaineen osalta jäi lupaehdosta.

Kirkonkylän puhdistamo	BOD7atu		CODCr		kok.P		NH4-N		SS	
	mg/l	%	mg/l	%	mg/l	%	mg/l	%	mg/l	%
Vuosi 2022	9,5	96	44	92	0,65	93	11	75	26	91
Luparaja	10	95	60	90	0,5	95	4		15	

Kirkonkylän puhdistamolle tuotiin sako- ja umpikaivoliettteitä yhteensä hieman yli 12.000 m³. Lietteen määrä on vakiintunut ja se johtuu lietteentuonnin rajoittamisesta puhdistustuloksen turvaamiseksi. Kirkonkylän puhdistamolla syntyi liettä noin 1.000 märkä-tn. Lieite toimitettiin palvelusopimuskumppani Envor Oy:n toimesta Kekkilä Oy:n Metsä-Tuomelan tunnelikompostointilaitokseen jatkokäsittelyä varten. Puhdistamoliette täytti raskasmetallien ja muiden haitallisten aineiden pitoisuusvaatimukset. Kirkonkylän puhdistamon sähköenergiankulutus oli 0,92 GWh vuodessa, joka vastasi noin 1,6 kWh energiankulutusta puhdistettua jätevesikuutiota kohden.

Kirkonkylän jätevedenpuhdistamon korvaamisen esisuunnitelma valmistui vuonna 2019. Esisuunnitelmassa tarkasteltiin toteutusvaihtoehtoina uuden puhdistamon rakentaminen samalle paikalle nykyisen puhdistamon kanssa ja jätevesien siirto puhdistettavaksi Klaukkalan jätevedenpuhdistamolle tai HSY:n Blominmäen jätevedenpuhdistamolle. Nurmijärven kunnanvaltuusto päätti 27.1.2021 kokouksessaan, että jätevedenpuhdistus pyritään jatkossa keskittämään Klaukkalan jätevedenpuhdistamolle, mikä tarkoittaa siirtoviemäriinjan rakentamista kirkonkylästä Klaukkalaan ja Klaukkalan jätevedenpuhdistamon laajentamista. Vaihtoehdon toteuttaminen edellyttää Klaukkalan puhdistamon ympäristöluvan muutoksen. Ympäristöluvan muutoshakemuksen valmistelu aloitettiin loppuvuodesta 2021 ja hakemus toimitettiin Etelä-Suomen aluehallintovirastoon kesällä 2022. Ympäristöluvan muutokseen liittyvien epävarmuuksien takia myös muut Kirkonkylän puhdistamon korvaamisen vaihtoehdot on varmuuden vuoksi pidettävä mahdollisina. Rakentamishakemuksessa on alustavasti varauduttu kirkonkylän puhdistamon korvaavan investoinnin rakentamiseen vuosina 2024–2026.

Kirkonkylän puhdistamon tehostamishakemus toimitettiin Etelä-Suomen aluehallintovirastoon kesäkuussa 2021. Asian käsittely on tällä hetkellä edelleen kesken.

Vedenjakelu ja viemärointi

Nurmijärven Veden vesijohtoverkoston pituus on noin 360 km ja jätevesiviemäriverkoston 310 km. Jätevesiviemäriverkosto koostuu kahdesta erillisestä Klaukkalan ja Kirkonkylän jätevedenpuhdistamojen viemärointialueesta. Vuoden 2022 aikana vesijohtoverkostossa korjattiin 13 kpl putkirikkoja ja avattiin 30 kpl jätevesiviemäritukoksia. Paineviemärivuotoja ei syntynyt.

Röykässä oli pitkä yli 12 tuntia kestävä suurehkoa käyttäjämäärää koskeva vesikatko Kangastien putkirikkoon liittyen heinäkuun alussa. Katkon vaikutusalueella oleville asiakkaille maksettiin vesihuoltolain mukaiset korvaukset. Marraskuussa Otsotiellä tapahtunut vesijohtovuoto aiheutti laajan vedenjakelun keskeytyksen Karhunkorven alueella.

Arvio tulevasta kehityksestä

Nurmijärven kunnan väestömäärä kasvaa tasaisesti, minkä seurauksena myös Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen asiakasmäärä ja vedenkäyttö kasvavat. Vuonna 2022 koronapoikkeusoloihin liittyvä vedenkäytön suurempi kasvu taittui ja vuoteen 2021 verrattuna vedenkäyttö laski noin 2,8 %. Vedenkäytön ennustetaan pidempänä ajanjaksona tarkasteltuna jatkavan noin 0,5 % vuosittaista kasvua.

Nurmijärven Veden tulevia investointeja ennustetaan taloussuunnittelussa 10 vuoden aikajänteellä ja tätä ennustetta käytetään asiakkailta perittävien vesimaksujen tason määrittämisessä. Taloussuunnittelussa käytetään apuna talousmallia, jonka avulla voidaan tarkastella investointien, taksamuutosten ym. liikkeenjohdollisten päätösten vaikutuksia vesiliiketoiminnan talouteen. Vesimaksujen korotuksissa on pyritty mahdollisimman tasaiseen korotukseen, jolloin korotukset kattavat osittain jo tulevia investointeja.

Lähiuosina investointitasoa nostavat merkittävästi jo käynnissä oleva Teilinummen tekopohjavesilaitoksen rakentaminen sekä Kirkonkylän jätevedenpuhdistamon korvaaminen. Verkostorakentamisen puolella on rakennettava uusia päävesijohtoyhteyksiä kirkonkylän ja Klaukkalan sekä Teilinummen ja kirkonkylän välille sekä saneerattava merkittävä määrä vanhoja vesihuoltoverkostoja. Nurmijärven Veden investointitaso tulee seuraavien 10 vuoden aikana olemaan niin korkea, että jo tehdyistä vesimaksukorotuksista huolimatta painetta uusien korotusten tekemiseen on edelleen.

Vesihuoltolain muutoksen myötä hulevesien viemäröinti ei enää ole vesihuoltoa. Päätöksiä hulevesien vastuunjaosta Nurmijärven kunnan ja Nurmijärven Vesi –liikelaitoksen välillä ei saatu tehtyä vuoden 2022 aikana. Asian valmistelu jatkuu.

Henkilöstö

Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen palveluksessa oli vuoden 2022 lopussa 22 vakinaista ja määräaikaista henkilöä. Vuoden aikana eläköityi kaksi henkilöä putkiasentaja ja vesilaitoksenhoitaja. Eläköitymisen takia vapautuneisiin tehtäviin rekrytoitiin uudet henkilöt. Verkostopäällikön poissaolon aiheuttamaa resurssivajasta paikkaamaan rekrytoitiin määräaikainen projekti-insinööri. Kesätyöntekijäksi otettiin puhdistamonhoitaja harjoittelija. Vesilaitoksen johtaja irtisanoutui joulukuussa 2022 ja työsuhde päättyi helmikuun 2023 lopulla. Uuden johtajan rekrytointi on käynnissä.

Liikelaitoksen palveluksessa olevan henkilökunnan määrä 31.12.2022:

HTV1	31.12.2022	31.12.2021
<u>Yhteensä</u>	23,7	22,2

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Vedentuotannossa ja –jakelussa sekä jätevesien vastaanottamisessa ja puhdistuksessa mahdollisesti tapahtuvat merkittävät häiriöt voivat pahimmillaan aiheuttaa vedenkäyttäjille terveydellistä haittaa, ympäristön likaantumista sekä korvausvastuita. Riskejä pyritään minimoimaan hyvällä omaisuuden hallinnalla, riittävällä ja oikea-aikaisella saneerauksella ja kriittisten toimintojen varmistamisella (mm. vedentuotannon varavesijärjestelyt ja kriittisten päävesijohtojen korvaavat yhteydet).

Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen toimintaan liittyy myös merkittäviä avainhenkilö- ja henkilöresurssiriskejä. Riskiä pyritään pienentämään rekrytoimalla oikeaan aikaan ja riittävästi tehtäviin sopivia henkilöitä. Lisäksi toimintaohjeiden laadinta ja töiden dokumentointi auttavat riskinhallinnassa. Henkilöstön saatavuudessa rekrytointitilanteissa on ollut haastetta. Koronapandemia on nostanut selkeästi esille vesihuoltolaitostoimintaan kohdistuvat henkilöresurssien riittävyyteen liittyvät riskit. Nämä korostuvat pienemmillä vesihuoltolaitoksilla. Henkilöiden poissaolot vaikeuttavat hyvin nopeasti esimerkiksi varallaolojärjestelmän toimintaan. Nurmijärven Vesi on tehnyt suunnitelman palvelujen ja toimintojen alajosta tilanteessa, jossa henkilöresurssit loppuvat ja täytyy turvata kriittisimmät toiminnot kuten vedenjakelu.

Kirkonkylän jätevedenpuhdistamon korvaavaksi toteutusvaihtoehdoksi on valittu jätevesien siirtäminen siirtoviemärillä Klaukkalan jätevedenpuhdistamolle. Vaihtoehdon toteuttaminen edellyttää Klaukkalan jätevedenpuhdistamon ympäristöluvan muutoksen. Ympäristöluvan muutoshakemus on toimitettu Etelä-Suomen aluehallintovirastoon kesällä 2022. Ympäristöluvan käsittelyaika on noin vuosi. Klaukkalan puhdistamon laajennuksen rakennussuunnittelua ja siirtoviemäreiden rakentamista ei voida aloittaa ennen lainvoimaista ympäristölupaa.

Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä liikelaitoksessa

Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus. Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen johtokunta vastaa liikelaitoksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä raportoi kunnanhallitukselle sisäisen valvonnan että riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Vesilaitoksen johtaja vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta liikelaitoksen osalta, ohjeistaa alaisiaan sekä raportoi kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Lisäksi myös muut viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kunnan varojen käytössä ja jotka toimivat viranomaisina, vastaavat sisäisen valvonnan toteutumisesta sekä omassa yksikössään valvonnan toteuttamisen organisoinnista sekä siitä, että sisäisen valvonnan menetelmät ovat käytössä ja sisältyvät päivittäisiin toimintarutiineihin.

Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen toiminnassa noudatettiin kunnan hallintosääntöä ja vesilaitoksen johtajan ratkaisuvallan delegointipäätöstä (11.8.2021 § 23). Vesi- ja viemärlaitostoiminnassa noudatettiin vesihuoltolaisia sekä muuta vesihuol-

toa koskevaa lainsäädäntöä. Hankinnoissa noudatettiin erityisalojen hankintalakia sekä kunnan ohjeita. Hankinnoista tehtiin viranhaltijapäätökset sekä hankintasopimukset kunnan ohjeistuksen mukaisesti. Ostolaskujen tarkastuksessa ja hyväksynnässä noudatettiin kunnan ohjeistusta.

Sitovien tavoitteiden etenemisestä sekä tuloslaskelman toteutumisesta raportoitiin osavuosikatsauksissa Nurmijärven Vesi –liikelaitoksen johtokunnalle. Nurmijärven Veden käyttötulojen ja –menojen sekä liittymismaksutulojen kertymästä ja ennusteen toteutumisesta raportoitiin johtokunnalle jokaisessa johtokunnan kokouksessa. Investointi- ja kehitysprojektien etenemistä seurattiin noin 3 kk välein järjestettävissä Nurmijärven Veden sisäisissä investointihankepalaverissa. Vesilaitoksen johtaja tarkisti käyttötalouden kirjanpidon muutaman kerran vuoden aikana. Osana tarkastusta tarkistettiin laskujen tiliöinti pistokoeluonteisesti.

Urakoista laadittiin ja allekirjoitettiin ao. urakkasopimukset. Kilpailutusten yhteydessä on tarkistettu, että tarjoajat täyttävät tilaajavastuulain mukaiset vaatimukset. Sopimusten mukaiset vakuudet saatiin sopimuskumppaneilta ja niiden voimassaoloaikaa valvottiin. Viranhaltijapäätökset, konsultti- ja urakkasopimukset on arkistoitu Nurmijärven Veden arkistoon ja Ratas -asianhallintajärjestelmään.

Nurmijärven Vesi -liikelaitos ylläpitää seuraavia vesi- ja viemärlaitostoiminnan riskienhallintaan liittyviä dokumentteja:

- varautumissuunnitelma
- talousveden valvontatutkimusohjelma
- Talousveden tuotannon ja -jakelun riskienhallintajärjestelmä WSP (Water Safety Plan)
- Viemäroinnin ja jätevedenpuhdistuksen riskienhallintajärjestelmä SSP (Sanitation Safety Plan)
- Klaukkalan jätevedenpuhdistamon pelastussuunnitelma
- pohjavesialueiden suojelusuunnitelmat (kunnan, Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen ja ELY:n kanssa yhdessä)
- valmiussuunnitelma (kunnan kanssa yhdessä)
- sammutusvesisuunnitelma (kunnan kanssa yhdessä)

Työturvallisuuden riskit on kartoitettu kunnan Riskipisteohjelmalla, jota päivitetään noin vuoden välein. Kunta hankki vuoden 2022 aikana uuden riskienhallintaohjelman Regon. Vuoden 2023 aikana työturvallisuudenriskienarviointi ja hallintakeinot päivitetään uuteen järjestelmään. Työturvallisuusriskit on edellisen kerran päivitetty vuosien 2020–2021 aikana.

Nurmijärven Vedessä on käytössä työturvallisuuden vuosikello, jonka mukaisesti vuosittain järjestetään 4 kappaletta työturvallisuuskokouksia. Kokouksissa käydään läpi mm.:

- nykyiset työturvallisuusohjeet ja lisäohjeiden tarve
- uudet koneet ja kemikaalit ja niihin liittyvä ohjeistus
- työturvallisuusilmoitukset
- koulutukset ja perehdytykset
- vuositarkastukset
- työturvallisuusriskien arviointi

Nurmijärven Veden omat toimitilat on varustettu murtohälytyksin ja osassa toimitiloista on kameravalvonta. MJ-vesitorien kuntoa valvotaan säännöllisin määräajoin tehtävillä tarkastuksilla. Nurmijärven Veden vakuutukset ovat mukana kunnan vakuutushankinnoissa.

Investointien toteutuminen

Toteutuneiden investointien kokonaismäärä oli 8,93 milj. €, joka on 93 % muutetusta talousarviosta. Uusien verkostojen rakentamisen osuus oli 3,89 milj. € eli 44 %, verkoston saneerauksen osuus 1,73 milj. € eli 19 % ja tuotantolaitoksien osuus 3,31 milj. € eli 37 % investointien toteutumasta. Uusia pääjohtoja ei rakennettu vuonna 2022.

Investointimäärärahaa jäi käyttämättä 634 000 € muutettuun talousarvioon verrattuna ja 784 000 € alkuperäiseen talousarvioon verrattuna. Käyttämättä jääneet määrärahat liittyvät pääsääntöisesti verkostojen uudisrakentamiseen ja niiden osalta hankkeiden tai kustannusten siirtymiseen. Verkostosaneerauksessa määrärahat ylittyivät hieman ja tuotantolaitosten osalta kustannukset jäivät hieman alle talousarvion.

Investointihanke	Alkuperäinen TA 2022	Siitä muutos	TA+muut. 2022	TP 2022	Poikkeama
Vesihuollon rakentaminen	-9 685 000	120 000	-9 565 000	-8 930 770	-634 230
Koneet ja kalusto	-30 000	30 000	0	0	0
Yhteensä	-9 715 000	150 000	-9 565 000	-8 930 770	-634 230

Vesihuoltoverkostojen uudisrakentaminen

Heinojan alueen osalta vesihuoltoverkoston rakentaminen valmistui suurilta osin vuonna 2022. Vuodelle 2022 varatusta määrärahasta jäi käyttämättä noin 580 000 € ja tästä 325 000 € siirtyi vuodelle 2023 teknisen keskuksen kanssa sovitun laskutus käytännön mukaisesti.

Kylänpään alueen rakentaminen jatkui. Vuoden 2022 aikana saatiin rakennettua enemmän vesihuoltolinjoja, kun muutetussa talousarviossa arvioitiin. Lisäksi hankittiin materiaaleja vuonna 2023 tapahtuvaan rakentamiseen. Näistä syistä Kylänpään kustannukset ylittävät muutetun talousarvion ennusteen 154 000 eurolla.

Vanha-Klaukan alueen uudisrakennuskohteen vesihuoltorakentaminen saatiin päätökseen vuoden 2022 aikana muutama vanhan tonttiliitoksen siirtotyötä lukuun ottamatta. Kustannukset toteutuivat noin 85 000 € muutetussa talousarviossa ennustettua pienempinä. Ilvesvuori pohjoiseen kaava-alueeseen liittyen vesihuollon rakennussuunnittelu käynnistyi vuoden vaihteessa, mutta kustannuksia ei ehtinyt kertyä vuodelle 2022. Myös Rantapuiston kaava-alueen suunnittelun kustannukset siirtyvät vuodelle 2023. Muut uudisrakentamisen määrärahat käytettiin muutetun talousarvion mukaisesti.

Vesihuoltoverkostojen saneeraus

Lepsämän ja Nummenpään vedenottamoiden päävesijohdon kolmas ja viimeinen osuus valmistui 2022. Koko päävesijohto Nummenpään vedenottamon ja Klaukkalan välillä on nyt saneerattu. Hankkeen kustannukset toteutuivat muutetun talousarvion mukaisesti.

Kuonomäentien vesihuollon saneeraus tehtiin syksyllä 2022. Hankkeelle muutetussa talousarviossa varattu määräraha alittui noin 47 000 €. Hankkeessa saneerattiin myös hulevesiviemäriverkostoa ja tämän osalta osa kustannuksista maksettiin kunnan teknisen keskuksen toimesta. Tämä oli jäänyt huomioimatta osavuosisikatsauksessa talousarvion muutosta tehtäessä.

Palstakujan alueen hanketta ei saatu toteutukseen vuonna 2022 geosuunnittelun viivästymisen vuoksi. Suunnitteluun varatut määrärahat käytettiin muutetun talousarvion mukaisesti.

Valkojoen ja Väinöläntien päävesijohdon saneeraushanke käynnistyi vuoden 2022 syksyllä ja työt jatkuvat vuoden 2023 loppupuolelle saakka. Urakka on edennyt nopeasti ja muutetussa talousarviossa varattu määräraha ylitettiin noin 172 000 eurolla. Määrärahojen ylitys ei aiheudu lisätöistä, vaan urakan arvioitua nopeammasta etenemisestä.

Jätevesiviemäreitä sujutettiin kiireellisenä työnä Jussilantiellä ja Ylitolantiellä. Viemärisujutukselle ei ollut varattu määrärahaa vuodelle 2022, mutta näiden toteutus ei aiheuttanut ylitystä investointien kokonaismäärärahaan.

Verkostojen tutkimukseen ja suunnitteluun varatut määrärahat käytettiin muutetun talousarvion mukaisesti.

Tuotantolaitokset

Vuoden 2022 merkittävin investointi oli Teilinummen tekopohjavesilaitoksen rakentamisen aloittaminen. Pääurakan tarjoushinta oli arvioitua alhaisempi ja siten osa tälle hankkeelle alkuperäisessä kustannusarviossa vuodelle 2022 budjetoiduista kuluista jäi toteutumatta. Muutettuun talousarvioon nähden kustannukset toteutuvat lähes ennusteen mukaisesti. Rakentaminen aloitettiin reippaalla tahdilla syyskuun alussa. Vuodenvaihteessa 2022–2023 tekopohjavesilaitoksen kaikki merkittävät paikalla valettavat betonirakenteet on jo valettu. Laitos valmistuu arviolta keväällä 2024.

Nukarin vedenottamon saneeraus jatkui vuodelle 2022 ja se valmistui kesäkuussa. Saneerauksen valmistuminen viivästyi merkittävästi mm. automaatiokomponenttien toimitusvaikeuksien takia. Muutettuun talousarvioon nähden kustannukset toteutuvat lähes ennusteen mukaisesti.

Klaukkalan saostuskemikaloinnin saneeraus jatkui koko vuoden 2022. Urakka vastaanotettiin tammikuussa 2023. Urakka painottui puhdistamon piha-alueelle ja vanhaan korjaamorakennukseen. Näissä kohteissa ilmeni merkittävästi pimenossa olleita haasteita kuten, ennakoitua heikkolaatuisempia maa- ja betonirakenteita, jotka urakan aikana korjattiin sekä dokumentoimattomia vanhoja rakenteita. Lisäksi urakkaa viivästyttivät erityisesti sähköistyksen ja automaation komponenttien merkittävät toimitusviivästymiset. Haasteiden takia urakka-aikaa jouduttiin pidentämään useilla kuukausilla ja urakan yhteydessä jouduttiin tilaamaan runsaasti lisätöitä. Kustannukset nousivat muutettuun talousarvioon nähden noin 97 000.

Loppusyksystä 2022 uusittiin Röykän siirtolinjapumppaamon koneistot. Hankkeen kustannukset jäivät hieman talousarviossa ennustettua pienemmiksi. Tällä hetkellä koko jäteveden siirtolinjan tekniikka välillä Rajamäki – Klaukkala on saneerattu vesihuoltoteknisesti toimintavarmaan kuntoon.

Vedenottamoilla sekä Klaukkalan ja kirkonkylän jätevedenpuhdistamoilla tehtiin vuoden aikana pieniä ylläpitoinvestointeja. Kirkonkylän jätevedenpuhdistamolla mm. uusittiin ilmastusaltaiden ilmastinjärjestelmä. Klaukkalan jätevedenpuhdistamolla uusittiin lietteenkäsittelyn polymeerin annosteluysikkö pumppauksineen sekä biokaasuputki jätevedenpuhdistamolta biolämpövoimalaitokselle. Kaasuputki rikkoutui piha-alueiden saneeraustöiden yhteydessä ja tutkimuksissa havaittiin, että koko biokaasuputki oli uusimisen tarpeessa. Lietteenkäsittelyn polymeerilaitteiston uusiminen valmistuivat vuodenvaihteessa ja osa hankkeen kustannuksista on siirtynyt vuodelle 2023. Pääsääntöisesti tämän takia Klaukkalan puhdistamon määrärahoista jäi käyttämättä noin 50 000 €. Automaatiojärjestelmään liittyviä toiminnallisuuksia parannettiin hieman muutetussa talousarviossa ennustettua enemmän.

Rakentamishjelman toteutuminen

	Alkuperäinen TA2022	TA+ muut. 2022	TP 2022	Tot.-%	Poikkeama
18480001 Heinoja	-3 420 000	-2 750 000	-2 170 910	78,9 %	-579 090
18480004 Viirinlaakso	-100 000	-100 000	-100 000	100,0 %	
18480006 Kylänpään alue	-405 000	-755 000	-909 459	120,5 %	154 459
18480011 Vanhan Klaukan alue	-500 000	-755 000	-670 355	88,8 %	-84 645
18480046 Rantapuisto	-20 000	-20 000	-1 045	5,2 %	-18 955
18480049 Lepsämäntie	-100 000	-25 000			-25 000
18480201 Ilvesvuori, pohjoinen	-50 000	-30 000			-30 000
18480204 Altian alue	-100 000				
18480223 Venttiilien rakentaminen ja saneeraus	-50 000	-20 000	-8 158	40,8 %	-11 842
18480226 Vesiasemat	-10 000				
18480303 Vanhojen alueiden teiden sv-viemärit	-10 000				
18480305 Laadunvalvonta	-10 000				
18480306 Viimeistelytyöt	-25 000				
18480307 Suunnittelu, koordinointi, mittaus ja tutkimus	-50 000	-20 000	-17 640	88,2 %	-2 360
18480309 Nimeämättömät kohteet	-45 000	-45 000	-7 914	17,6 %	-37 086
18480311 Vanhojen alueiden kuivatus	-30 000	-30 000			-30 000
18480513 Viemärisuutukset ja pienet peruskorjaukset			-81 881		81 881
18480514 Verkostojen tutkimukset ja suunnittelu	-150 000	-150 000	-159 561	106,4 %	9 561
18480532 Aluemitauksen laitekaivot	-250 000	-30 000	-34 383	114,6 %	4 383
18480537 Lepsämän ja Nummenpään vo:n siirtolinja 3/3	-400 000	-500 000	-485 474	97,1 %	-14 526
18480539 Keskusraitti	-40 000	-40 000	-27 650	69,1 %	-12 350
18480540 Kuonomaentie		-390 000	-343 053	88,0 %	-46 947
18480541 Palstakuja	-200 000	-30 000	-28 170	93,9 %	-1 830
18480542 Valkojoen ja Väinöläntien päävesijohto	-400 000	-400 000	-571 951	143,0 %	171 951
18480701 Teillinummi, tekopohjavesilaitos	-1 500 000	-1 200 000	-1 177 419	98,1 %	-22 581
18480801 Vedenottamoiden peruskorjaus, varaus	-50 000	-50 000	-15 689	31,4 %	-34 311
18480823 Klaukkalan puhdistamo	-100 000	-170 000	-118 748	69,9 %	-51 252
18480828 Kirkonkylän puhdistamon saneeraus/jätevesien siirto	-200 000	-200 000	-121 809	60,9 %	-78 191
18480834 Kirkonkylän puhdistamo, pienet pk	-50 000	-90 000	-67 007	74,5 %	-22 993
18480835 Klaukkalan puhdistamo, saostuskemikalointi	-620 000	-800 000	-897 064	112,1 %	97 064
18480836 Siirtolinjan uudet pumput	-100 000	-100 000	-81 850	81,9 %	-18 150
18480837 Törypellon ja Isosuon jvp	-300 000	-330 000	-326 962	99,1 %	-3 038
18480838 Nukarin vedenottamon saneeraus sis. aggregaatti	-330 000	-450 000	-436 557	97,0 %	-13 443
18480842 Herusten ja Härkäpurontien jvp:t		-30 000	-27 658	92,2 %	-2 342
18480843 Kaukovalvontajärjestelmän laitesaneeraus	-20 000	-30 000	-42 402	141,3 %	12 402
18480844 Käpylän pka:n saneeraus	-50 000	-25 000			-25 000
18480901 Koneet ja kalusto	-30 000				
INVESTOINNIT NETTO	-9 715 000	-9 565 000	-8 930 770	93,4 %	-634 230

Rahoitusosan toteutuminen

Nurmijärven Vesi –liikelaitoksen toiminnan ja investointien rahavirta oli negatiivinen. Miinusta syntyi muutettua talousarviota 522 000 € vähemmän johtuen suuremmasta liikeylijäämästä ja ennustettua pienemmistä poistoista ja investointimenoista. Ennustettua suuremmasta liittymismaksukertymästä huolimatta muista maksuvalmiuden muutoksista syntyi ennustettua vähemmän rahavirtaa, koska Nurmijärven Vesi lyhensi kunnalta ottamaansa lainaa. Nurmijärven Vesi nosti vuoden aikana 3,0 milj. euroa ulkopuolista lainaa investointien rahoittamiseksi.

Rahoituslaskelma	TA 2022	Muutos	TA 2022 + muutos	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %	TP 2021
TOIMINNAN RAHAVIRTA							
Liikeylijäämä	2 299 512	620 000	2 919 512	3 257 767	338 255	12 %	3 128 142
Poistot ja arvonalennukset	3 100 000	0	3 100 000	2 713 681	-386 319	-12 %	2 730 074
Rahoitustuotot ja -kulut	-252 000	0	-252 000	-316 585	-64 585	26 %	-297 302
	5 147 512	620 000	5 767 512	5 654 863	-112 649	-2 %	5 560 914
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA							
Investointimenot	-9 715 000	-150 000	-9 565 000	-8 930 770	634 230	-7 %	-5 247 733
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 567 488	470 000	-3 797 488	-3 275 908	521 580	-14 %	313 181
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA							
Antolainauksen muutokset							
Antolainasaamisten lisäys				-5 390			-3 850
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys				3 000 000			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys							-3 000 000
	0	0	0	3 000 000	3 000 000		-3 000 000
Oman pääoman muutokset							
Muut maksuvalmiuden muutokset							
Saamisten muutos kunnalta				-2 253 370			1 396 471
Saamisten muutokset muilta				-157 632			-221 762
Korottomien velkojen muutos kunnalta	1 300 000		1 300 000	415 350			-706 288
Korottomien velkojen muutos				2 291 874			2 222 249
	1 300 000	0	1 300 000	296 222	1 003 778	77 %	2 690 669
Rahoituksen rahavirta	1 300 000	0	1 300 000	3 290 832	-1 990 832	-153 %	-313 181
Rahavarojen muutos	-3 267 488	470 000	-2 497 488	14 925	-2 512 413	101 %	0

Keskeisimmät perustiedot

Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen tunnusluvut	TP 2022	TA 2022	TP 2021	TP 2020
Asiakkaat				
Käyttöpaikkojen lkm vesijohtoverkostossa (kpl)	7 849		7 698	7 564
Käyttöpaikkojen lkm jätevesiviemäriverkostossa (kpl)	7 329		7 173	7 141
Vuoden aikana vesijohtoon liittyneet uudet kiinteistöt (kpl)	159		134	92
Vuoden aikana jätevesiviemäriin liittyneet uudet kiinteistöt (kpl)	154		132	91
Talousveden tuotanto ja -jakelu				
Vesijohtoverkoston pumpattu vesimäärä (m ³ /a)	2 481 688		2 317 588	2 464 027
Laskutettu vesimäärä (m ³ /a)	1 770 075	1 807 000	1 821 447	1 788 688
Laskuttamaton vesimäärä (%)	29		27	27
Vedenottamot (kpl)	6		7	7
Varavedenottamot (kpl)	4		3	3
Paineenkorotusasemat	8		8	8
Vesijohtoverkoston pituus (km)	360,7	358	351	350,5
Vesijohtoverkoston saneeraus (km)	7,9		0,7	5,1
Vesijohtoverkoston putkirikot (kpl)	13		12	11
Jäteveden puhdistus ja -viemärointi				
Puhdistettu jätevesimäärä (m ³ /a)	2 880 311		3 066 090	3 410 432
Laskutettu jätevesimäärä (m ³ /a)	2 070 182	2 144 000	2 083 097	2 121 810
Viemäriverkoston vuotovesimäärä (%)	28		32	38
Jätevedenpuhdistamot (kpl)	2		2	2
Jätevedenpumpot (kpl)	52		50	49
Jätevesiviemäriverkoston pituus (km)	310,4	307	303	300
Jätevesiviemäri verkoston saneeraus (km)	0,8		1,1	1,0
Viemäritukokset (kpl)	30		34	33
Paineviemäriin putkirikot (kpl)	0		0	3
Huleveden viemärointi				
Hulevesiviemäriverkoston pituus (km)	187,3	190	193	184,3
Hulevesiviemäri verkoston saneeraus (km)	0,4		0,0	0,1
Käyttömaksut (veroton)				
Vesi (€/m ³)	1,8		1,75	1,64
Jätevesi (€/m ³)	2,88		2,88	2,69
Yhteensä (€/m ³)	4,68	4,68	4,63	4,33

Perusmaksut 2022	Vesi		Jätevesi	
	€/m ³ veroton	€/m ³ sis. alv	€/m ³ veroton	€/m ³ sis. alv
Ns 15-20	9,28	11,51	11,34	14,06
Ns 25-32	17,56	21,77	21,47	26,62
Ns 40	34,21	42,42	41,82	51,86
Ns 50	58,50	72,54	71,50	88,66
Ns 80	116,88	144,93	142,85	177,13
Ns 100	181,71	225,32	222,09	275,39

Esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen tuloslaskelman mukainen tilikauden ylijäämä 2 941 181,67 euroa esitetään liitettäväksi Nurmijärven Veden omaan pääomaan tilikauden yli-/alijäämätillille.

Sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Nurmijärven Vesi –liikelaitoksen johtokuntaan nähden sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen on esitetty alla.

Tavoite	Tavoitteen mittari	Tavoitteen lähtötaso				Toteuma	Tavoitteen toteutuminen
		TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022		
ASIAKAS: Asiakastyytyväisyyden paraneminen	Asiakastyytyväisyys-tutkimuksen WACSI -indeksi	8,53	8,58	>8,58	8,55	Tavoite ei toteutunut. Asiakastyytyväisyys laski hieman.Vuoteen 2021 verrattuna veden laadun, veden jakelun ja viestinnän arvosanat olivat parantuneet. Vesilaitoksen palvelun arvosana oli laskenut.	
TALOUS: Vesijohtoverkoston vuotovesimäärän vähentäminen	Aluemittausjärjestelmän uusien käytössä olevien kaivojen lukumäärä (mittausdata siirtyy raportointijärjestelmään)	0	0	20	0	Tavoite ei toteutunut. Vesijohtoverkoston aluemittauksen seuranta- ja raportointijärjestelmää ei saatu käyttöön. Tällä hetkellä viimeistellään järjestelmän hankinnan tarjouspyyntöä. Hankkeeseen liittyy on valmistunut mm. aluemittauskaivojen tyyppikuvat, kaivojen perustamistapalausunnot ja virtaamamittareiden mitoitukset. Kaivantojen tuentasuunnitelmat ovat vielä kesken.	
HENKILÖSTÖ: Henkilöstön työtyytyväisyys pysyy hyvänä	Henkilöstökyselyn arvosana	3,01	3,37	>2,8	-	Vuonna 2022 ei poikkeuksellisesti toteutettu henkilöstökyselyä, joten arvosanaa ei ole saatavilla.	

Tilinpäätöslaskelmat ja tunnusluvut

Nurmijärven Vesi-liikelaitoksen

Tuloslaskelma

1.1.-31.12.2022 1.1.-31.12.2021

Liikevaihto	10 739 280,67	10 298 023,12
Liiketoiminnan muut tuotot	483 481,48	352 105,79
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 535 028,76	-1 210 213,53
Palvelujen ostot	-2 003 788,65	-1 971 183,88
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-3 538 817,41	-3 181 397,41
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 175 737,12	-1 078 126,22
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-238 490,82	-218 752,36
Muut henkilösivukulut	-48 599,48	-41 824,52
Henkilöstökulut yhteensä	-1 462 827,42	-1 338 703,10
Poistot ja arvonalennukset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 713 680,91	-2 730 074,17
Liiketoiminnan muut kulut	-249 669,37	-271 812,20
LIIKKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	3 257 767,04	3 128 142,03
Rahoitustuotot- ja kulut		
Korkotuotot	201,60	582,38
Muut rahoitustuotot	1 965,27	4 009,67
Kunnalle maksetut korkokulut	-115 980,99	-137 218,79
Muille maksetut korkokulut	-40 771,25	-2 675,00
Korvaus peruspääomasta	-162 000,00	-162 000,00
Muut rahoituskulut	0,00	
Rahoitustuotot- ja kulut yhteensä	-316 585,37	-297 301,74
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	2 941 181,67	2 830 840,29

Tuloslaskelman tunnusluvut	2022	2021
Sijoitetun pääoman tuotto, %	11,3 %	12,0 %
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	11,7 %	12,7 %
Voitto, %	27,4 %	27,5 %

Nurmijärven Vesi-liikelaitoksen
Rahoituslaskelma

31.12.2022 31.12.2021

Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä	3 257 767	3 128 142
Poistot ja arvonalennukset	2 713 681	2 730 074
Rahoitustuotot ja -kulut	-316 585	-297 302
	<u>5 654 863</u>	<u>5 560 914</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-8 930 770	-5 247 733
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 275 908	313 181
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennys	-5 390	-3 850
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	3 000 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta		-3 000 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta		
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta		
	<u>3 000 000</u>	<u>-3 000 000</u>
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	-2 253 370	1 396 471
Saamisten muutokset muilta	-157 632	-221 762
Korottomien velkojen muutos kunnalta	415 350	-706 288
Korottomien velkojen muutos muilta	2 291 874	2 222 249
	<u>296 222</u>	<u>2 690 669</u>
Rahoituksen rahavirta	3 290 832	-313 181
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	14 925	0
Rahavarat 1.1.	14 925	0
	<u>0</u>	<u>0</u>
Rahavarojen muutos	14 925	0
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
	2022	2021
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000€	-5 750	-4 207
Investointien tulorahoitus, %	63,32 %	105,97 %
Laskennallinen lainanhoitokate	10,93	40,75
Lainanhoitokate	37,08	1,82
Kassan riittävyys, pv	0,38	
Quick ratio	0,75	0,50
Current ratio	0,75	0,50

Nurmijärven Vesi-liikelaitoksen

Tase	31.12.2022	31.12.2021
Vastaavaa		
Pysyvät vastaavat	57 396 973,98	51 174 494,69
Aineettomat hyödykkeet	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet	57 360 768,98	51 143 679,69
Kiinteät rakenteet ja laitteet	41 954 314,49	42 446 354,63
Koneet ja kalusto	25 742,27	44 376,37
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	15 380 712,22	8 652 948,69
Sijoitukset		
Muut saamiset	36 205,00	30 815,00
Vaihtuvat vastaavat	6 464 568,08	4 038 641,92
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset	6 449 643,43	4 038 641,92
Myyntisaamiset	1 705 178,87	1 544 600,74
Saamiset kunnalta	4 744 000,26	2 490 630,60
Muut saamiset	464,30	
Siirtosaamiset		3 410,58
Rahat ja pankkisaamiset	14 924,65	
Vastaavaa yhteensä	63 861 542,06	55 213 136,61
Vastattavaa		
Oma pääoma	28 909 859,49	25 968 677,82
Peruspääoma	2 691 006,82	2 691 006,82
Edellisten tilikausien ylijäämä	23 277 671,00	20 446 830,71
Tilikauden yli-/alijäämä	2 941 181,67	2 830 840,29
Vieras pääoma	34 951 682,57	29 244 458,79
Pitkäaikainen vieras pääoma	26 332 457,53	21 225 511,10
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 000 000,00	
Korottomat velat kunnalta	230 398,71	230 398,71
Liittymismaksut ja muut velat	23 332 457,53	20 995 112,39
Lyhytaikainen vieras pääoma	8 619 225,04	8 018 947,69
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
Lainat kunnalta		
Saadut ennakot	6 872,07	2 776,52
Ostovelat	1 216 631,56	890 840,69
Korottomat velat kunnalta	6 771 581,45	6 356 231,82
Muut velat	320 684,31	254 761,02
Siirtovelat	303 455,65	514 337,64
Vastattavaa yhteensä	63 861 542,06	55 213 136,61
Taseen tunnusluvut	2022	2021
Omavaraisuusaste, %	45,27 %	47,04 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	311,37 %	274,57 %
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1 000 €	26 219	23 278
Lainakanta 31.12., 1000 €	3 000	0
Lainat e/asukas	68	0
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	312,6 %	274,6 %
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1 000 €	3 137	195
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	71	4
Lainasaamiset 31.12., 1000 €		
Asukamäärä 31.12.	44 437	44 136

Huleveden tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma hulevesi eriytettynä	Vesihuolto	Hulevesi	Yhteensä
Liikevaihto	10 739 280,67		10 739 280,67
Liiketoiminnan muut tuotot	483 481,48		483 481,48
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 533 858,47	-1 170,29	-1 535 028,76
Palvelujen ostot	-2 001 788,35	-2 000,30	-2 003 788,65
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-3 535 646,82	-3 170,59	-3 538 817,41
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-1 174 471,64	-1 265,48	-1 175 737,12
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-238 308,48	-182,34	-238 490,82
Muut henkilösivukulut	-48 558,53	-40,95	-48 599,48
Henkilöstökulut yhteensä	-1 461 338,65	-1 488,77	-1 462 827,42
Poistot ja arvonalennukset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 511 333,53	-202 347,38	-2 713 680,91
Liiketoiminnan muut kulut	-223 227,37	-26 442,00	-249 669,37
Liikeylijäämä	3 491 215,78	-233 448,74	3 257 767,04
Rahoitustuotot- ja kulut			
Korkotuotot	201,60		201,60
Muut rahoitustuotot	1 965,27		1 965,27
Kunnalle maksetut korkokulut	-115 980,99		-115 980,99
Muille maksetut korkokulut	-40 771,25		-40 771,25
Korvaus peruspääomasta	-162 000,00		-162 000,00
Muut rahoituskulut	0,00		0,00
Rahoitustuotot- ja kulut yhteensä	-316 585,37		-316 585,37
Tilikauden ylijäämä	3 174 630,41	-233 448,74	2 941 181,67

Taseesta eriytetyt huleveden erät	Vesihuolto	Hulevesi	Yhteensä
Pysyvät vastaavat			
Aineelliset hyödykkeet			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	36 931 811,97	5 022 502,52	41 954 314,49
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Liittymismaksut ja muut velat	21 442 742,30	1 889 715,23	23 332 457,53

Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaa suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelma on muutettu 1.1.2017 lähtien hankitun omaisuuden osalta KV 31.5.2017 § 49.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoa.

Hulevesien eriyttäminen

Nurmijärven Veden kirjanpitoon sisältyvästä hulevesien osuudesta on laadittu erillinen tuloslaskelma. Taseesta on eriytetty kiinteiden rakenteiden ja laitteiden osalta hulevesijärjestelmien osuus sekä liittymismaksujen osalta vuosien 2007-2022 aikana kertyneet hulevesijärjestelmien liittymismaksut.

Tuloslaskelman liitetiedot

Liitetieto 11. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Käyttöomaisuuden poistojen määrittelyssä on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Poistosuunnitelmaa on muutettu 1.1.2017 alkaen (KV 31.5.2017 §49). Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen pitoajan mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmä ovat:

	Poistoaika/ poisto%	Poistotapa
Muut pitkävaikutteiset menot		
Tietokoneohjelmistot -31.12.2012	3 vuotta	tasapoisto
Tietokoneohjelmistot 1.1.2013-	2 vuotta	tasapoisto
Rakennukset		
Hallinto- ja laitosrakennukset -31.12.2012	40 vuotta	tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset 1.1.2013-	20 vuotta	tasapoisto
Kiinteät rakenteet		
Johtoverkostot ja laitteet -31.12.2012	7 %	menojäännöspoisto
Johtoverkostot ja laitteet 1.1.2013-	30 vuotta	tasapoisto
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet -31.12.2012	18 %	menojäännöspoisto
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet 1.1.2013-	10 vuotta	tasapoisto
Laitoskoneet ja laitteet -31.12.2012	18 vuotta	tasapoisto
Laitoskoneet ja laitteet 1.1.2013-	10 vuotta	tasapoisto
Viemäriverkko (siirtoviemäri) -31.12.2012	30 vuotta	tasapoisto
Viemäriverkko (siirtoviemäri) 1.1.2013-	30 vuotta	tasapoisto
Automaatiikka -31.12.2012	10 vuotta	tasapoisto
Automaatiikka 1.1.2013-	10 vuotta	tasapoisto
Koneet ja kalusto		
Kuljetusvälineet -31.12.2012	25 %	menojäännöspoisto
Kuljetusvälineet 1.1.2013-	4 vuotta	tasapoisto
Muut koneet ja kalusto -31.12.2012	30 %	menojäännöspoisto
Muut koneet ja kalusto 1.1.2013-	3 vuotta	tasapoisto

Taseen liitetiedot

Liitetieto 19. Pysyvien vastaavien hyödykkeet

	2022 €	2021 €
Aineettomat hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	0,00	0,00
Lisäykset tilikauden aikana		
Hankintameno 31.12.	0,00	0,00
Tilikauden poistot		
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet		
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Hankintameno 1.1.	42 446 354,63	41 853 386,08
Lisäykset tilikauden aikana	2 203 006,67	3 302 434,69
Hankintameno 31.12.	44 649 361,30	45 155 820,77
Tilikauden poistot	2 695 046,81	2 709 466,14
Kirjanpitoarvo 31.12.	41 954 314,49	42 446 354,63
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	44 376,37	39 001,87
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	25 982,53
Hankintameno 31.12.	44 376,37	64 984,40
Tilikauden poistot	18 634,10	20 608,03
Kirjanpitoarvo 31.12.	25 742,27	44 376,37
Keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno 1.1.	8 652 948,69	6 733 632,45
Lisäykset tilikauden aikana	8 052 071,70	3 674 666,68
Hankintameno 31.12.	16 705 020,39	10 408 299,13
Tilikauden vähennykset	1 324 308,17	1 755 350,44
Kirjanpitoarvo 31.12.	15 380 712,22	8 652 948,69
Sijoitukset		
Muut saamiset		
Hankintameno 1.1.	30 815,00	26 965,00
Lisäykset tilikauden aikana	5 390,00	3 850,00
Hankintameno 31.12.	36 205,00	30 815,00
Pysyvät vastaavat yhteensä	57 396 973,98	51 174 494,69

KPA 2:7. § 5-kohdan mukaista mahdollista arvonnäisäveron palautusvastuuta ei ole

Liitetieto 23. Saamisten erittely

	2022 Lyhytaikaiset	2021 Lyhytaikaiset
Saamiset kunnalta, konsernitili	4 744 000,26	2 490 630,60
Saamiset kunnan tytäryhteisöiltä		
Myyntisaamiset	53 795,62	23 758,87
Saamiset jäsenkuntayhtymiltä	56,94	48,25
Saamiset muilta		
Myyntisaamiset	1 651 286,82	1 520 793,62
Muut saamiset	503,79	3 410,58
Saamiset yhteensä	6 449 643,43	4 038 641,92

Liitetieto 25. Oman pääoman erittely

	2022 €	2021 €
Peruspääoma 1.1.	2 691 006,82	2 691 006,82
Peruspääoma 31.12.	2 691 006,82	2 691 006,82
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	20 446 830,71	18 524 565,87
Siirto edelliseltä tilikaudelta	2 830 840,29	1 922 264,84
Edellisten tilikausien ylijäämän muutos		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	23 277 671,00	20 446 830,71
Tilikauden yli-/alijäämä	2 941 181,67	2 830 840,29
Oma pääoma yhteensä	28 909 859,49	25 968 677,82

Liitetieto 27. Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden

	2022 €	2021 €
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 000 000,00	0,00
Yhteensä	3 000 000,00	0,00

Liitetieto 28., 30. ja 32. Pitkä- ja lyhytaikaiset velat

	2022 €	2021 €
Pitkäaikaiset velat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 000 000,00	
Liittymismaksut, kunta	230 398,71	230 398,71
Liittymismaksut	23 102 058,82	20 995 112,39
Lyhytaikaiset velat		
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
Lainat kunnalta, yhdistyksiä	6 771 581,45	6 356 231,82
Velat tytäryhteisöille, joissa kunta on jäsenenä		
Ostovelat	69 781,79	4 308,15
Velat muille		
Saadut ennakot	6 872,07	2 776,52
Ostovelat	1 146 849,77	886 532,54
Muut velat	320 684,31	254 761,02
Siirtovelat	303 455,65	514 337,64
Pitkä- ja lyhytaikaiset velat yhteensä	34 951 682,57	29 244 458,79

Liitetieto 33. Siirtovelkoihin sisältyvät erät

	2022 €	2021 €
Siirtovelat		
Lomapalkkajaksotus	255 815,22	238 005,99
Korkojaksotus	2 323,75	0,00
Muut siirtovelat	45 316,68	276 331,65
Siirtovelat yhteensä	303 455,65	514 337,64

Taseeseen sisällyttämättömät vastuusitoumukset ja vastuut

Liitetieto 38. Vuokravastuut

	2022 €	2021 €
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	59 324,01	60 004,01
Myöhemmin maksettavat	77 930,87	134 500,59
Vuokravastuut yhteensä	137 254,88	194 504,60

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Liitetieto 42. Henkilöstön lukumäärä

	31.12.2022	31.12.2021
Vakinaiset	22	21
Määräaikaiset	0	2
Henkilöstön lukumäärä yhteensä	22	23

Liitetieto 43. Aktivoidut henkilöstökulut

	31.12.2022	31.12.2021
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	1 462 827,42	1 338 703,10
Aktivoidut henkilöstökulut	3 650,03	919,69
Henkilöstökulut yhteensä	1 466 477,45	1 339 622,79

Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Nurmijärven Vesi-liikelaitoksen johtokunnan ja vesilaitoksen johtajan allekirjoitukset

Nurmijärvellä 1.3.2023

Teijo Syväkangas
puheenjohtaja

Jorma Heimonen
varapuheenjohtaja

Henna Hassinen
jäsen

Nelli Piikkilä
jäsen

Ilpo Pölönen
jäsen

Kaisa Salminen
vs. vesilaitoksen johtaja

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus

Nurmijärvellä ____/____ 2023

KPMG Oy Ab

Mikko Luoma
KHT, JHT